NN 62/2017 (30.6.2017.), Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske broj: UsII-216/16-9 od 13. travnja 2017.

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1452

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Senke Orlić-Zaninović, predsjednice vijeća, mr. sc. Ivice Kujundžića i Eveline Čolović Tomić, članova vijeća, te više sudske savjetnice Marine Zagorec, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatski Telekom d.d. iz Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, kojeg zastupa Irena Brezovački, dipl. iur. temeljem generalne punomoći, broj: SU-511/2013, protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, uz sudjelovanje zainteresirane osobe Općine Plitvička jezera, Trg svetog Jurja 6, Plitvička Jezera, u predmetu radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora, izdavanje potvrde o pravu puta i utvrđivanju naknade za pravo puta, na sjednici vijeća održanoj 13. travnja 2017.

presudio je

I. Tužbeni zahtjev se usvaja.

Poništava se rješenje Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, klasa: UP/I-344-03/16-11/141, urbroj: 376-10/KT-16-10 (HP) od 28. studenog 2016. i predmet vraća tuženiku na ponovni postupak.

II. Ova presuda će se objaviti u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

Rješenjem tuženika pod točkom 1. utvrđuje se da je tužitelj infrastrukturni operator za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu izgrađenu na tim rješenjem navedenim česticama u k.o. Bjelopolje, k.o. Ličko Petrovo Selo, k.o. Korenica, k.o. Plitvička Jezera, k.o. Prijeboj, k.o. Smoljanac i k.o. Vaganac, a koje su u vlasništvu, odnosno pod upravom Općine Plitvička jezera te se infrastrukturnom operatoru za te nekretnine izdaje potvrda o pravu puta, a točkom 2. utvrđuje se visina naknade za pravo puta na tim nekretninama u iznosu od 304.740,46 kn godišnje. Potvrda o pravu puta broj 8235 i Tablica 1 od 28. studenog 2016. s popisom površina nekretnina i visine naknade poredanih od 1. do 717., su sastavni dio tog rješenja.

Tužitelj je protiv ovog rješenja podnio tužbu iz svih zakonom propisanih razloga.

Pojašnjava da je tuženik povodom zahtjeva Općine Plitvička jezera za utvrđenjem infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu na području te općine, po službenoj dužnosti, pokrenuo inspekcijski nadzor nad tužiteljem i donio rješenje 1, srpnja 2016., kojim je tužitelju naložio da se izjasni posjeduje li na tom području elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (u daljnjem tekstu: EKI) i ako ju posjeduje da dostavi kompletni i potvrđeni geodetski elaborat za katastar vodova na tom području i popunjenu Tablicu 1 na propisanom obrascu kao i izvatke iz zemljišne knjige za sve čestice na kojima je izgrađena EKI.

Tužitelj je dostavio traženo, ali u Tablici 1 nije unio nekretnine kojih, prema podacima zemljišne knjige Općina Plitvička Jezera nije vlasnik, nego njima samo upravlja. Nakon toga je tuženik pozvao Općinu Plitvička Jezera da u Tablici 1 označi nekretnine koje su u njenom vlasništvu i one koje su opće dobro kojima upravlja. nakon toga tuženik je izdao osporeno rješenja.

Tužitelj prvenstveno osporava pravo na naknadu za pravo puta na nekretninama kojih Općina Plitvička jezera nije vlasnik ili upravitelj.

Navodi da se usporedbom popisa nekretnine, iz izreke osporenog rješenja i podataka iz Tablice 1. te z.k. izvoda na temelju kojih je izdana potvrda o pravu puta broj 8235 može utvrditi da su izrekom rješenja obuhvaćene nekretnine za koje iz Tablice 1. (stanje u zemljišnim knjigama) uopće ne proizlazi da bi se nalazile u vlasništvu ili pod upravom općine, već su upisane kao »javno dobro«, »društveno vlasništvo«, »javna cesta«, bez naznake vlasnika ili upravitelja, a za dio katastarskih čestica u k.o. Korenica, Prijeboj i Bjelopolje nema zemljišnih knjiga.

Ističe da se osporenim rješenjem i izdanom potvrdom tužitelja prisiljava platiti općini nešto što joj po zakonu ne pripada.

Nadalje, smatra da je tuženik postupao izvan svoje nadležnosti, jer Općina Plitvička jezera nije dokazala kojih je nekretnina vlasnik ili upravitelj, a kako iz Potvrde o pravu puta broj 8235 proizlazi da je izdana na temelju ovjerenih izvadaka iz zemljišnih knjiga, koje ne odgovaraju onome što je utvrđeno osporenim rješenjem smatra da je tuženik osim odredaba Zakona o elektroničkim komunikacijama i Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta povrijedio i odredbe članka 1. stavka 3., članka 30. stavka 1., članka 8. stavka 4. i članka 114. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, jer je rješenje utemeljio na pojmu »upravljanje u naravi«, koji pojam spomenuti propisi ne poznaju.

Poziva se na odredbu članka 3. stavka 2. i 3. Zakona o vlasništvu te smatra da tuženik nije imao pravne osnove obvezivati tužitelja na plaćanje naknade za pravo puta za one nekretnine za koje nema dokaza da su pod upravom ili u vlasništvu Općine Plitvička jezera.

Obrazloženje rješenja prema kojem bi Općina Plitvička jezera imala pravo uskratiti tužitelju pristup EKI za slučaj neplaćanja naknade za pravo puta, smatra protivnim odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama, jer eventualni sporu vezi s plaćanjem i visinom naknade za pravo puta nije opravdani razlog za sprječavanje funkcioniranja djelatnosti tužitelja te je mišljenja da je tuženik trebao odbiti zahtjev općine za utvrđivanje infrastrukturnog operatora i naknade za pravo puta za sve nekretnine za koje nema dokaza vlasništva odnosno dokaza prava na upravljanje, podredno da je trebao odrediti prekid postupka.

Osporava stajalište tuženika prema kojem općina nekim nekretninama upravlja temeljem posebnih propisa poput Zakona o cestama i Zakona o komunalnom gospodarstvu tužitelj smatra da ukazuje na nepotpuno i pogrešno utvrđeno činjenično stanje. Ističe da odredbe Zakona o komunalnom gospodarstvu nemaju nikakve veze s pitanjem stvarno pravnog režima nekretnine, niti mogu biti valjana pravna osnova za utvrđivanje prava vlasništva, dok Zakon o cestama nalaže obvezu upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i vlasništvu jedinice lokalne samouprave čime obvezuje jedinice lokalne samouprave da usklade stvarno stanje sa zemljišno-knjižnim stanjem.

Konačno ističe i da nije točno da nije osporavao pravo Općine na naknadu za čestice koje nisu u njenom vlasništvu ili pod upravom jer je tijekom cijelog postupka isticao da općina može biti ovlaštenik naknade za pravo puta samo za nekretnine za koje se prema stanju u zemljišnim knjigama može utvrditi njezino vlasništvo, odnosno upravljanje općim dobrima.

Predlaže da Sud tužbeni zahtjev uvaži i poništi osporeno rješenje.

Tuženik je sukladno odredbi članka 32. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine«, broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.), dostavio odgovor na tužbu u kojem se protivi svim tužbenim navodima.

Ističe da se osporenim rješenjem izričito pozvao na odredbu članka 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu iz koje proizlazi kojim dobrima jedinice lokalne samouprave upravlja, a također i na odredbu članka 101. Zakona o cestama iz koje proizlazi da je nerazvrstana cesta zajedno s nogostupom javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi.

Smatra da se radi o pragmatičnom stavu jer su navedene javne površine i nerazvrstane ceste apsolutno lokalnog značaja te su jedinice lokalne samouprave po sili zakona ovlaštene i obvezne skrbiti, upravljati i odgovarati za iste. Također se poziva na stajalište ovog Suda izloženo u presudi broj Us-12057/06 od 15. siječnja 2010., prema kojem je suglasnost jedinice lokalne samouprave u postupku za ishođenje lokacijske dozvole potrebna u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, bez obzira na okolnost u čijem vlasništvu se trenutačno nalazi zemljište preko kojeg bi prometnica (pristupna cesta) prolazila. Također se poziva na stajalište Ustavnog suda izraženo u odluci broj U-III-3387/15 kao i na presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske, broj Rev-2311/11 kojom je navedeno da u tom slučaju nije odlučno zemljišno-knjižno stanje nekretnine već faktično stanje »na terenu« kao i na presudu Županijskog suda u Dubrovniku, broj Gž-1028/10 i Županijskog suda u Varaždinu, broj Gž-1609/15 koje su sukladne navedenoj odluci Ustavnog suda, odnosno presudi Vrhovnog suda. Kao u slučajevima u kojima u zemljišnoj knjizi jedinica lokalne samouprave nije upisana kao vlasnik iako je vlasništvo stekla po samom zakonu tuženik smatra da je ista situacija i u slučajevima kada se u zemljišnoj knjizi nalaze neizmijenjeni upisi društvenog vlasništva te upisi prava upravljanja, korištenja ili raspolaganja za korist bivših općina ili općinskih organa upravljanja. Poziva se na odredbu članka 87. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi te odredbu članka 360. Zakona o vlasništvu prema kojoj se upisi društvenog vlasništva s upisanim pravom korištenja za korist prednika današnje općine smatraju upisima vlasništva. Iako prema odredbi članka 8. stavka 3. Zakona o zemljišnim knjigama ne postoji dužnost istraživanja izvanknjižnog stanja smatra da ova dužnost postoji ako je riječ o vlasništvu uspostavljenom na temelju samog zakona. Iz navedenih razloga smatra da stav izložen u osporenom rješenju prema kojima upisi u zemljišnoj knjizi kao društveno vlasništvo, javno dobro, javno dobro-ceste ili putovi, nerazvrstane ceste, društveno vlasništvu u općoj uporabi (javno dobro, općenarodna imovina) smatra vlasništvom jedinice lokalne samouprave, ispravan i utemeljen na navedenim zakonskim odredbama i sudskoj praksi. Također osporava stajalište tužitelja prema kojem potvrda o pravu puta nema utjecaja na cjelovitost i sigurnost uporabe mreže pri čemu se poziva na presudu ovog Suda broj Us-11646/10.